

Република Србија
ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ
6 Уж. 5/23
01.12. 2023. године
ул. Савска бр. 17а
Београд

У ИМЕ НАРОДА

ВИШИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Милице Стојковић, председника већа, Ане Милошевић и Небојше Ђуричића, чланова већа, са судијским помоћником Павлом Бумбићем, као записничарем, одлучујући о жалби бирача Ј.З. из ... изјављеној против решења Градске изборне комисије града Београда 02 Број: 013-87-2/23 од 27.11.2023. године, у предмету заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 01.12.2023. године, у 12,00 часова, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ жалба бирача Ј.З. из ... изјављена против решења Градске изборне комисије града Београда 02 Број: 013-87-2/23 од 27.11.2023. године, **КАО НЕОСНОВАНА**.

Образложење

Решењем Градске изборне комисије града Београда 02 Број: 013-87-2/23 од 27.11.2023. године, објављеним на веб-презентацији Републичке изборне комисије истог дана у 22:28 часова, одбијен је као неоснован приговор бирача Ј.З. из ... изјављен против решења Градске изборне комисије 02 Број: 013-87-2/23 од 25.11.2023. године којим је проглашена изборна листа број 11, под називом СРБИЈА НА ЗАПАДУ – ЗОРАН ВУЛЕТИЋ – НЕМАЊА МИЛОШЕВИЋ – ДА СЕ СТРУКА ПИТА – ВЛАДИМИР КОВАЧЕВИЋ, коју је за изборе расписане за 17.12.2023. године поднела “НОВА СТРАНКА”.

Против наведеног решења бирач Ј.З. из ... поднела је жалбу овом суду, преко Градске изборне комисије дана 29.11.2023. године у 21:34 часова, побијајући га због непотпуно утврђеног чињеничног стања и неправилне примене закона. У жалби је истакла да је у приговору изјавила је да су њени лични подаци злоупотребљени, тако што су се без њене сагласности нашли у документацији коју је наведена изборна листа поднела ГИК, и то у овереној изјави бирача која гласи на њено име и презиме (и садржи и друге личне податке) и у списку бирача који су наводно подржали наведену листу, да је под пуном кривичном и материјалном одговорношћу изјавила да је наведена изјава сачињена без њеног знања и сагласности и да је оверена без њеног присуства, да је ожалбени решењем одбијен њен приговор уз став да је ГИК поступао у складу са

законом и да није овлашћен да утврђује веродостојност потписа, што је супротно законској обавези из члана 25 ЗЛИ, те ју је упутио на парнични, односно кривични поступак. Ожалбеним решењем ГИК је поступила супротно одредбама Закона о општем управном поступку које се сходно чл. 8 ст. 2. ЗЛИ примењују на поступак одлучивања по приговорима, а што подразумева и начело истине из члана 10. ЗУП. Такође, жалбом се истиче да према садржини ожалбеног решења при утврђивању чињеничног стања ГИК није употребила ни једно доказно средство предвиђено одредбама ЗУП, изузев увида у документацију наведене изборне листе, чију садржину управо оспорава. Истакла је да ГИК није удовољио њеном захтеву за увид у документацију која је предата уз наведену изборну листу (као и изборну листу групе грађана ЂАЛЕ, ОВО ЈЕ ЗА ТЕБЕ, на којој су се такође неовлашћено нашли њени лични подаци због чега је користила иста правна средства) као ни предлог да ГИК у складу са чланом 103 ЗУП, изврши увид и провери чињенице које је тражила поменути захтевом. Сматра да је ГИК обавезан да се стара о законитом спровођењу локалних избора из члана 25 ЗЛИ и да је с тога била дужна да испита и њене наводе, имајући у виду да се већи број бирача на исти или сличан начин обратио ГИК са идентичним захтевом, што се може видети и у Регистру приговора на сајту Републичке изборне комисије. Сматра да се правна ваљаност изјаве не може тумачити искључиво у формалном смислу, како то чини ГИК, односно да су оне попуњене и оверене на прописаном обрасцу ГИКО-3/23, тј. да ли садрже назив изборне листе, назив подносиоца изборне листе, личне податке о бирачу, његов својеручни потпис, потпис и печат овлашћеног оверитеља, датум и место овере и број под којим је овера заведена, с обзиром да је основни елемент изјаве бирача његова или њена слободно изражена воља да подржи одређену изборну листу, а што у њеном случају и других бирача не постоји. Истакла је и да ГИК у донетом решењу не наводи разлоге због којих се није обратила општинској управи код које је оверена спорна писана изјава, ради провере информација о томе да ли су у књизи овере те управе уписане овере изјава бирача о подршци спорним изборним листама, све сходно пракси РИК за коју је приложила доказе у виду акта 02 бр. 013-410/23-2 од 24.11.2023. године и бр.2023-05 од 25.11.2023. године, па оваква неуједначеност у поступању штети очувању принципа законитости при спровођењу избора, посебно када се они спроводе истовремено, а није у складу ни са начелом предвидивости из члана 5 ЗУП по коме су органи дужни да воде рачуна и о ранијим одлукама донетим у истим или сличним управним (а овде изборним) стварима. Даље, сматра и да је ГИК суштински повредио право бирача на приговор пропуштањем да одговори на захтев бирача за увид у поднету документацију поднет на основу члана 26 Закона о заштити података о личности. Осврнула се и на праксу Европског суда за људска права у вези са чланом 3 Додатног протокола уз Европску конвенцију о људским правима, те је предложила да се одржи усмена расправа, ради утврђивања чињеничног стања и да суд у складу са овлашћењима из члана 43 ЗУС, својом одлуком мериторно реши овај изборни спор и да поништи решење Градске изборне комисије 02 број 013-87-2/23 од 27.11.2023. године и усвоји приговор и поништи решење Градске изборне комисије бр. 02 број 013- 87/2023 од 25.11.2023. године, којим је проглашена изборна листа број 11. под називом СРБИЈА НА ЗАПАДУ - ЗОРАН ВУЛЕТИЋ - НЕМАЊА МИЛОШЕВИЋ - ДА СЕ СТРУКА ПИТА - ВЛАДИМИР КОВАЧЕВИЋ, те да одбије проглашење изборне листе СРБИЈА НА ЗАПАДУ - ЗОРАН ВУЛЕТИЋ - НЕМАЊА МИЛОШЕВИЋ - ДА СЕ СТРУКА ПИТА - ВЛАДИМИР КОВАЧЕВИЋ коју је за изборе за одборнике Скупштине града Београда, расписане за 17. децембар 2023. године, поднела НОВА СТРАНКА дана 25.11.2023. године.

У одговору на жалбу, који је Вишем суду у Београду достављен дана 30.11.2023. године у 14:15 часова, заједно са комплетним списима предмета који се односе на ову изборну ствар, Градска изборна комисија је оспорила жалбене наводе у целости, истичући да нема овлашћења нити могућности да утврђује веродостојност потписа, већ се ти потписи сматрају валидним уколико су оверени у складу са законом, као и да се утврђивање истинитости, односно неистинитости неке исправе може захтевати тужбом у парничном поступку, а да се постојање кривичног дела утврђује у кривичном поступку, те да то питање не може бити предмет разматрања и утврђивања у изборном поступку. Предложила је да суд одбије жалбу као неосновану, с обзиром да је решење Градске изборне комисије 02 Број: 013-87-2/23 од 27.11.2023. године, којим је одбијен приговор као неоснован, у потпуности законито.

Испитујући законитост оспореног решења, на основу овлашћења из члана 86 став 2 Закона о локалним изборима (“Службени гласник РС” бр. 14/22), Виши суд у Београду је нашао да је жалба благовремена, допуштена и изјављена од овлашћеног лица, па је оценом жалбених навода, одговора на жалбу и списа предмета нашао да жалба није основана.

Према образложењу побијаног решења, Градска изборна комисија је на 13. седници одржаној дана 26.11.2023. године разматрала Изборну листу под називом СРБИЈА НА ЗАПАДУ – ЗОРАН ВУЛЕТИЋ – НЕМАЊА МИЛОШЕВИЋ - ДА СЕ СТРУКА ПИТА – ВЛАДИМИР КОВАЧЕВИЋ, коју је за изборе за одборнике Скупштине града Београда, расписане за 17.12.2023. године, поднела “НОВА СТРАНКА“ дана 25.11.2023. године у 18.20 часова 02 Број: 013-87/23, те је из извештаја председника Градске изборне комисије о пријему изборне листе СРБИЈА НА ЗАПАДУ – ЗОРАН ВУЛЕТИЋ – НЕМАЊА МИЛОШЕВИЋ - ДА СЕ СТРУКА ПИТА – ВЛАДИМИР КОВАЧЕВИЋ 02 Број: 013-87/2023 утврдила да је изборну листу поднео Владимир Ковачевић, лице овлашћено за подношење Изборне листе, да Изборна листа испуњава услове из члана 41 Закона о локалним изборима у погледу заступљености мање заступљеног пола на изборној листи, да је уз Изборну листу приложена сва законом прописана документација и да је она правно ваљана, да је уз Изборну листу достављена Изјава о намери коришћења средстава из јавних извора за покриће трошкова изборне кампање као и Списак бирача који подржавају Изборну листу на обрасцу ГИКО-4/23, у електронском облику у који је уписано 3.684 бирача. Пребројавањем достављених изјава бирача утврђено је да је достављено 3.684 изјава, од којих је за 68 утврђено да нису правно ваљане, одбијене су изјаве 7 бирача који су подржали друге проглашене листе или су са територије друге ЈЛС, те је укупан број прихваћених и необрађених бирача 3.609. Како је за проглашење изборне листе, у складу са чл. 43 став 1 тач.7 Закона о локалним изборима потребно 3.000 потписа бирача који подржавају изборну листу, то је Градска изборна комисија на 13. седници одржаној дана 26.11.2023. године усвојила решење 02 бр. 013-87/23 дана 25.11.2023. године, којим је прогласила ову изборну листу.

Одлучујући о поднетом приговору бирача Ј.З. из ..., ГИК је увидом у изјаве бирача и Списак бирача достављен уз проглашену изборну листу број 11. СРБИЈА НА ЗАПАДУ – ЗОРАН ВУЛЕТИЋ – НЕМАЊА МИЛОШЕВИЋ - ДА СЕ СТРУКА ПИТА – ВЛАДИМИР КОВАЧЕВИЋ, утврдио да је овлашћени подносилац ове изборне листе

Градској изборној комисији доставио потребан број правно ваљаних писмених изјава наведене изборне листе, односно да су оверене писмене изјаве бирача уредно сачињене на обрасцу ГИКО-3/23, потписане од стране бирача и оверене од стране за то надлежних органа, односно ималаца јавних овлашћења, те је констатовала да је оспорено решење законито, због чега је приговор одбијен као неоснован.

Одредбом члана 8 став 1 Закона о локалним изборима ("Сл. гласник РС" бр. 14/2022) прописано је да се одредбе закона којим се уређује избор народних посланика („Службени гласник РС" бр. 14/22) сходно примењују и на локалне изборе у питањима која овим законом нису посебно уређена.

Одредбом члана 41 Закона о локалним изборима ("Сл. гласник РС" бр. 14/2022) прописана је да на изборној листи мора бити најмање 40% припадника мање заступљеног пола, тако да међу сваких пет кандидата по редоследу на листи (првих пет места, других пет места и тако до краја) морају бити три припадника једног и два припадника другог пола.

Одредбом члана 42 став 1 тачка 3 и 4 Закона о локалним изборима ("Сл. гласник РС" бр. 14/2022), прописана је документација која се обавезно доставља приликом подношења изборне листе изборној комисији, а између осталог и следећа документација: законом предвиђен број писмених изјава бирача да подржавају изборну листу на обрасцу који прописује изборна комисија које су оверене пре истека рока за подношење изборне листе и које садрже име, презиме, ЈМБГ, место и адресу пребивалишта за сваког бирача и списак бирача који су потписали поднете изјаве да подржавају изборну листу у електронском облику на обрасцу који прописује изборна комисија, а који садржи презиме и име бирача, његов ЈМБГ и податке о оверитељу који је оверио потпис на изјави.

Одредбом члана 43 став 1 тачка 7 Закона о локалним изборима ("Сл. гласник РС" бр. 14/2022), прописано је да је за проглашење изборне листе потребно да је својим потписом подржи 3.000 бирача у јединици локалне самоуправе која на дан расписивања избора има више од 500.000 уписаних бирача.

Одредбом члана 72 Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС" бр. 14/22), прописано је да се изјава бирача да подржава изборну листу оверава код јавног бележника или у општинској, односно градској управи, а у општинама, односно градовима где нису именовани јавни бележници изјаву бирача да подржава изборну листу може оверити и основни суд, судска јединица или пријемна канцеларија основног суда (став 2); да оверена изјава бирача да подржава изборну листу пуноважна је и када су учињене омашке приликом попуњавања обрасца изјаве ако се са сигурношћу може утврдити којој изборној листи је дата подршка и да је изјаву оверио надлежни орган (став 4) и да Републичка изборна комисија најкасније седам дана пре дана гласања на веб - презентацији објављује за сваку проглашену изборну листу број оверених изјава бирача који су својим потписом подржали ту изборну листу по јединицама локалне самоуправе, са подацима о томе колико је изјава у оквиру сваке јединице локалне самоуправе појединачно оверио сваки од овлашћених оверитеља (јавни бележник, општинска односно градска управа или основни суд, судска јединица или пријемна канцеларија основног суда) (став 6.)

Одредбом члана 75 став 1 Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС“ бр. 14/22) прописано да Републичка изборна комисија решењем проглашава благовремено поднету и уредну изборну листу уз коју је приложена сва законом прописана документација и која испуњава све законом прописане услове за проглашење.

Полазећи од чињеничног стања ове изборне ствари и цитираних одредаба важећих Закона о локалним изборима и Закона о избору народних посланика, а имајући у виду стање у списима предмета бр.013-87-2/23 у које је извршен увид, Виши суд је оценио да је Градска изборна комисија правилно поступила када је одбила приговор бирача Ј.З. изјављен против решења 02 Број: 013-87-2/23 од 25.11.2023. године којим је проглашена изборна листа број 11, под називом СРБИЈА НА ЗАПАДУ – ЗОРАН ВУЛЕТИЋ – НЕМАЊА МИЛОШЕВИЋ – ДА СЕ СТРУКА ПИТА – ВЛАДИМИР КОВАЧЕВИЋ.

Наиме, одлуку о томе да је правилан закључак Градске изборне комисије о испуњености услова за проглашење оспорене изборне листе, овај суд је донео након што је извршио увид у целокупне списе предмета ГИК бр.013-87-2/23, те је утврдио да изборна листа испуњава услове за проглашење прописане одредбама члана 41, 42 и 43 Закона о локалним изборима, као и да су прихваћене изјаве бирача сачињене на законом прописаном обрасцу и да садрже све елементе прописане чланом 42 Закона о локалним изборима и чланом 72 Закона о избору народних посланика („Службени гласник РС“ бр. 14/22), услед чега је правилна одлука ГИК о проглашењу изборне листе СРБИЈА НА ЗАПАДУ – ЗОРАН ВУЛЕТИЋ – НЕМАЊА МИЛОШЕВИЋ – ДА СЕ СТРУКА ПИТА – ВЛАДИМИР КОВАЧЕВИЋ.

Притом, увидом у списак бирача у електронском облику и у оверене изјаве бирача који су подржали наведену изборну листу, достављених уз списе Градске изборне комисије бр.013-87-2/23, суд је утврдио да се међу њима не налази оверена изјава подносица жалбе Ј.З. из ..., са ЈМБГ-ом и адресом пребивалишта наведеним у жалби, већ оверена изјава бирача Ј.З. из ..., али са другим ЈМБГ-ом и другом адресом пребивалишта, а које лице је уписно у Регистар физичких лица Правосудног информационог система.

Сходно томе, неосновани су наводи којима подносилац жалбе указује да су њени лични подаци (име, презиме, адреса пребивалишта и ЈМБГ) злоупотребљени на начин да су се без њене сагласности нашли у документацији коју је наведена изборна листа поднела ГИК, и то у овереној изјави бирача која гласи на њено име и презиме и у списку бирача који су подржали наведену листу.

Имајући у виду наведено, суд није ценио остале жалбене наводе којима се оспорава правилност поступања Градске изборне комисије приликом проглашења изборне листе СРБИЈА НА ЗАПАДУ – ЗОРАН ВУЛЕТИЋ – НЕМАЊА МИЛОШЕВИЋ – ДА СЕ СТРУКА ПИТА – ВЛАДИМИР КОВАЧЕВИЋ, с обзиром да се у списима ГИК бр.013-87-2/23 не налази оверена изјава подносиоца жалбе Ј.З., за коју је тврдила да је фалсификована и због чега је изјавила приговор, а затим и жалбу.

На основу члана 40 став 1 и 2 Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр. 111/09), који се примењује на основу члана 8 став 1 Закона о локалним изборима (“Сл. гласник РС”, бр. 14/2022), одлучено је као у изреци пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У ВИШЕМ СУДУ БЕОГРАДУ
Дана 01.12.2023. године у 12:00 часова, 6.УЖ.5/23

Записничар
Павле Бумбић

Председник већа - судија
Милица Стојковић

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Весна Обрадовић

Дна: Градској изборној комисији, Београд, ул.Краљице Марије бр.1